

MRF 2024.61

Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse af 11. marts 2024, j.nr. 20/09019

Stadfæstet lovliggørelsespåbud efter vandløbslovens § 54 og naturbeskyttelseslovens § 73, stk. 5, om reetablering af vandløbsprofil og fjernelse af terrasse ved Bangsbo Å, da der ikke var grundlag for at meddele dispensation fra forbuddet mod tilstandsændringer i naturbeskyttelseslovens § 3.

Frederikshavn Kommune meddelte i juli 2020 påbud til E om reetablering af vandløbsprofil/vandløbsskråningsanlæg med vilkår om fjernelse af bænk, bålplads og terrasse ved det § 3-beskyttede vandløb Bangsbo Å på E's ejendom. Påbuddet var meddelt med henvisning til vandløbslovens § 54, jf. §§ 16 og 17, samt naturbeskyttelseslovens § 73, stk. 5, jf. §§ 3 og 16 og 73, stk. 5. Kommunen begrundede påbuddet med, at E's regulering af vandløbet havde medført en tilstandsændring af vandløbet, og at terrasseanlæg medførte risiko for skade for vandløbet. Påbuddet blev påklaget af E, der bl.a. anførte, at kommunen ikke havde oplyst sagen tilstrækkeligt, at der var etableret lignende opholdsterrasser i området, og at E var berettiget til dispensation fra vandløbsloven og naturbeskyttelsesloven. E anførte endvidere, at kommunens ret til at håndhæve forholdet var fortabt som følge af myndighedspassivitet. Miljø- og Fødevarerklagenævnet (formanden) bemærkede, at nævnets prøvelse var begrænset til at vurdere, hvorvidt der var foretaget en ulovlig tilstandsændring, og om der kunne meddeles dispensation, men at nævnet ikke kunne efterprøve indholdet af påbuddet. På baggrund af billedmateriale lagde

nævnet til grund, at der var sket afgravning af vandløbets brink ved etableringen af plateauet/terrassen. Nævnet fandt, at det ansøgte udgjorde en tilstandsændring af den beskyttede natur, idet etablering af et plateau/terrasse medførte en fysisk ændring af terrænet ved vandløbets brink. Nævnet fandt, at der ikke var tale om et sådant særligt tilfælde, der kunne begrunde en lovliggørende dispensation til det ansøgte efter naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 2, idet nævnet herved lagde vægt på, at plateauet/terrassen medførte et væsentligt indgreb i beskyttet natur uden naturforbedrende funktion, at der kunne være risiko for erosion, og at det etablerede alene havde privat karakter. Nævnet fandt ikke, at kommunen havde fortabt retten til at kræve forholdet lovliggjort som følge af myndighedspassivitet, og afviste, at nævnet var bundet af kommunens praksis i forhold til andre lodsejere. Da der ikke kunne meddeles dispensation, fandt nævnet ikke anledning til at vurdere det etablerede i forhold til naturbeskyttelseslovens § 16 og vandløbslovens § 54. Miljø- og Fødevarerklagenævnet stadfæstede på den baggrund afgørelsen om påbud til reetablering af det beskyttede vandløb.

Kommentar: Afgørelsen følger klagenævnspraksis om, at klagenævnet i sager om lovliggørelsespåbud efter vandløbsloven og naturbeskyttelsesloven anser sig for kompetent til at prøve, om der foreligger et ulovligt forhold, men uden at tage stilling til påbuddets indhold. Dette blev tiltrådt af Højesteret i **MRF 2021.199 H**, hvilket formentlig er forklaringen på, at nævnet fortsat anvender den misvisende terminologi, at påbuddet "stadfæstes" i sådanne sager. Selv om det må tiltrædes, at der ikke i den foreliggende sag vil kunne meddeles lovliggørende tilladelse efter vandløbslovens § 16, når der ikke dispenseres fra naturbeskyttelseslovens § 3, burde nævnet dog i afgørelsen have anført, at det var en fejl at meddele påbud efter vandløbslovens § 54, da der i denne sag i stedet skulle være anvendt § 54 a, jf. forudsætningsvist **MRF 2022.79 Mfk** og **MRF 2022.116 Mfk**. I forhold til indholdet i den påbudte lovliggørelse er vilkår 4 i overensstemmelse med Vestre Landsrets dom i **MRF 2023.21/3 V**, idet dette må indebære tilbageføring af ulovligt fjernede ændringer ved f.eks. afgravning eller påfyldning. Vilkår 5 om, at vandløbsprofil/skråningsanlæg ad naturlig vej skal genfinde sig og vokse ind i en naturlig tilstand, angår ikke en handlepligt, men derimod en undladelse.

Stadfæstelse i sag om påbud om retablering af beskyttet vandløb i Frederikshavn Kommune

20/09019

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har truffet afgørelse efter naturbeskyttelseslovens § 3, stk. 1, jf. § 65, stk. 2, jf. § 73, stk. 5, jf. § 78, stk. 1.[1]

Miljø- og Fødevarerklagenævnet stadfæster Frederikshavn Kommunes afgørelse af 10. juli 2020 om påbud om retablering af Bangsbo Å på [Matrikelnummer 1], beliggende [Adresse 1], 9900 Frederikshavn.

Frederikshavn Kommune fastsætter en ny frist for påbuddets efterkommelse.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales ikke.

Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17, stk. 1, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet[2] og gebyrbekendtgørelsens § 2, stk. 6.[3] Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 8 i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

1. Klagen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet

Afgørelsen er den 6. august 2020 påklaget til Miljø- og Fødevarerklagenævnet af ejendommens ejer, der er repræsenteret ved advokat.

Klager har navnlig anført, at

- Frederikshavn Kommune ikke har foretaget de nødvendige undersøgelser og søgt sagen tilstrækkeligt oplyst,
- klager har indrettet sig i tillid til, at opholdsterrasserne lovligt kunne opføres, da kommunen ikke har håndhævet andre lignende forhold, og
- klager er berettiget til lovliggende dispensation fra vandløbsloven og naturbeskyttelsesloven.

Klagepunkterne er nærmere uddybet i afsnit 2.2.

2. Sagens oplysninger

Ejendommen, [Adresse 1], 9900 Frederikshavn, beliggende [Matrikelnummer 1], grænser op til vandløbet Bangsbo Å ved station 937-909.

Det fremgår af Arealinformation på Danmarks Miljøportal,[4] at ejendommen er beliggende inden for åbeskyttelseslinjen, og at Bangsbo Å er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

2.1. Den påklagede afgørelse

Frederikshavn Kommune har den 10. juli 2020 truffet afgørelse om påbud om reetablering ved Bangsbo Å. Det fremgår af afgørelsen, at der på vandløbsprofil/skråningsanlæg og inden for åbeskyttelseslinjen er etableret en bænk, bålplads og plateau/terrasse.

Frederikshavn Kommune har i medfør af vandløbslovens § 16, § 17 og § 54, stk. 1 og 2, samt naturbeskyttelseslovens § 3, § 16 og § 73, stk. 5, påbudt reetablering af vandløbsprofil/vandløbsskråningsanlæg på vilkår om fjernelse af bænk, bålplads og plateau/terrasse (vilkår 1-3). Det bestemmes i vilkår 4, at der skal ske fjernelse af pålagt sandlag, og at vandløbsprofilen ad naturlig vej skal genfinde og vokse ind i en naturlig tilstand for vandløbsprofil/skråningsanlæg, jf. vilkår 5. Reetablering skal være afsluttet senest den 7. september 2020, jf. vilkår 6.

Om baggrunden for afgørelsen fremgår det, at Frederikshavn Kommune den 28. maj 2020 modtog en anmeldelse med vedlagte fotos om, at der var udført regulering af vandløbet. Kommunen udførte herefter et tilsyn den 11. juni 2020.

Det fremgår af sagens oplysninger, at Frederikshavn Kommune den 11. juni 2020 sendte et udkast til afgørelse om påbud om reetablering til klager. Af udkastet til afgørelse fremgik det, at vandløbet er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og at der derfor er et forbud mod tilstandsændring. Videre fremgik det, at det er kommunens vurdering, at afgravning af brinken vil medføre en tilstandsændring af vandløbet, hvilket især vil medføre risiko for udvaskning af jord til vandløbet. Det fremgik derudover, at det berørte areal ligeledes er beliggende inden for åbeskyttelseslinjen. Indgrebet måtte derfor ifølge kommunen anses som en overtrædelse af naturbeskyttelseslovens bestemmelser

Herudover fremgik det af udkastet til afgørelse, at kommunen kan meddele dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 og § 16, jf. lovens § 65, stk. 1 og 2, men at det er Frederikshavn Kommunes vurdering, at der ikke bør meddeles dispensation til at anlægge plateau/terrasse.

Af klagers bemærkninger af 16. juni 2020 til Frederikshavn Kommunes udkastet til afgørelse fremgår det, at arbejdet alene har bestået i etablering af et mindre terrassemiljø, og at der ikke er udført gravearbejde eller andet arbejde, der har ændret vandløbets skikkelse, herunder vandløbets forløb, bredde, bundkote og skråningsanlæg. Der er ifølge klager heller ikke sket regulering af brinken, ligesom der ikke er risiko for, at byggeriet over tid vil ændre vandløbet. Videre fremgik det, at såfremt det er kommunens vurdering, at det etablerede er omfattet af vandløbsloven samt naturbeskyttelsesloven, anmoder klager om lovliggende dispensation samt tilladelse efter vandløbsloven.

Det fremgår af den påklagede afgørelse, at Frederikshavn Kommune har vurderet, at den udførte regulering medfører en tilstandsændring af vandløbet, og at det anlagte terrasseanlæg er til risiko og skade for vandløbet. Kommunen henviser til, at terrasseanlægget er anlagt direkte inde i vandløbsprofil/skråningsanlæg, og at dette er en ændring på Bangsbo Å's vandløbsprofil. Kommunen har desuden konstateret, at der er udlagt sandlignende materiale

og udgravet trappetrin, samt at der er anlagt bænk og bålplads med plateau/terrasse i og på vandløbsprofilen. Dette må ifølge kommunen betragtes som en regulering af vandløbet, hvilket kræver vandløbsmyndighedens godkendelse.

Videre fremgår det af afgørelsen, at hvis der sker en nedstyrtning i Bangsbo Å med ødelæggelse af vandløbet, f.eks. forårsaget af en stor punktbelastning på brinken/vandløbsprofilen, kan der ske nedskridning og heraf erosion og udvaskning til vandløbet og ændret vandløbsskikkelse. Erosion og udvaskning til vandløbet er ifølge kommunen uønsket og er til skade for vandløbets planter, fisk og smådyr. Desuden er ejendommen ifølge kommunen partielt beliggende inden for et område registreret med stor risiko for okkerudledning, hvilket kan skade vandløbets biologiske forhold ved jordarbejde eller erosion.

Det fremgår endvidere af afgørelsen, at det er Frederikshavn Kommunes vurdering, at der ikke bør meddeles tilladelse til den udførte regulering ved Bangsbo Å.

Frederikshavn Kommune har desuden vurderet, at terrasseanlægget ikke er beliggende i en lovligt etableret have eller etableret i samme niveau som boligen, og at anlægget derfor ikke er omfattet af undtagelsen i naturbeskyttelseslovens § 16, stk. 3.

Af afgørelsen fremgår endelig, at kommunen vurderer, at der ikke bør meddeles lovliggørende dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 16, stk. 1, og at kommunen ikke er bekendt med, at der skulle være meddelt dispensation til lignende sager i kommunen.

2.2. Klagens indhold

Klager har anført, at Frederikshavn Kommunes afgørelse ikke er tilstrækkeligt oplyst, da kommunen ikke har besigtiget klagers ejendom forud for påbuddet med henblik på at undersøge plateauets konstruktion og placering. Klager har desuden anført, at der er faktisk tvivl om vandprofilen før og efter byggeriet, som kommunen burde have undersøgt yderligere. Kommunen har derfor ikke haft de fornødne oplysninger til at konkludere, at der er foretaget regulering på vandløbsprofilen/skråningsanlæg.

Ifølge klager er der ikke sket regulering af brinken, som anført af Frederikshavn Kommune. Der er ikke gravet i brinken og skråningsfoden er ikke ændret. Det indhak, som er i skråningsfoden, har derimod hele tiden været der. Der er andre steder langs vandløbet, hvor samme indhak i skråningen ses. Kommunen har anvendt et system, der hedder VASP til at bedømme skråningsfoden, hvilket ikke er retvisende. Ved VASP foretages opmålinger med intervaller af ca. 100-150 meters afstand, hvilket er for upræcist til at dokumentere forholdene på skråningsfoden ved klagers ejendom. Det udførte plateau hviler på indhakked, og der er ikke placeret stolper eller lignende i vandløbet. Klager gør derfor gældende, at der ikke er sket en regulering, som er omfattet af vandløbslovens § 16.

Klager har desuden anført, at det udførte er af ganske underordnet betydning, jf. princippet i vandløbslovens § 54 a.

I forhold til åbeskyttelseslinjen har klager anført, at de udførte bygningsdele er af mindre væsentlig betydning, og derfor ikke omfattet af naturbeskyttelseslovens § 16. Under alle omstændigheder er det udførte omfattet af undtagelsen i § 16, stk. 3. Opholdsterrassen er også tidligere blevet anvendt som en helt naturlig del af haven, og afstanden fra opholdsterrassen til klagers ejendom er på blot 15 meter.

Klager har fremsendt billedmateriale med andre opholdsterrasser i området, og som ifølge klager er sammenlignelige med klagers terrasse. Videre har klager anført, at Frederikshavn Kommune ikke har håndhævet de pågældende opholdsterrasser, og at klager har som følge af kommunens passivitet indrettet sig i tillid til, at opholdsterrasserne lovligt kunne opføres. Opholdsterrassen er opført af klager i god tro, og kommunens ret til håndhævelse er fortabt som følge af retsfortabende myndighedspassivitet.

Klager har videre anført, at reetablering af området, som i praksis vil betyde, at bænken, plateauet og bålstedet fjernes, er uproportionalt, når det sammenholdes med de ressourcer, som klager har anvendt.

Endelig har klager anført, at påbuddet ikke er tilstrækkeligt præcist formuleret. Af vilkår 4 fremgår, at der skal ske fjernelse af pålagt sand, men dette vilkår kan ikke imødekommes, da der ikke er pålagt sand. Af vilkår 5 fremgår, at vandløbsprofil ad naturlig vej skal genfinde og vokse ind i en naturlig tilstand for vandløbsprofil/skråningsanlæg, hvilket er uklart.

2.3. Frederikshavn Kommunes bemærkninger til klagen

Frederikshavn Kommune har i bemærkninger af 13. august 2020 til klagen anført, at kommunen har foretaget en besigtigelse med optagelse af fotos, og at kommunen har vurderet, at dette er tilstrækkeligt materiale til at træffe afgørelse i sagen. Der er ifølge kommunen ingen forskel på om kommunen vurderer fra modsatte side af vandløbet eller står på klagers ejendom.

Frederikshavn Kommune har i forhold til vandløbsloven bemærket, at vandløbsopmålinger viser, at der er udført arbejde inden for skråningsanlægget. Vandløbsopmålinger er en serie af samlede opmålinger og giver et billede af vandløbets profil over punkter, hvor der inden for opmålingerne vil være naturlige variationer, men som fortsat vil være en del af vandløbsprofil/skikkelse/skråningsanlæg. Det skyldes, at vandløbsprofil først adskilles ved overgangen fra kronekanten af et vandløb, før det bliver til terræn. For det pågældende sted ved Bangsbo Å på klagers ejendom er kronekanten ifølge VASP på ca. 6,7 meter. Stedet har et skrånende terræn op til 9,75 meter. Det udførte terrasse/plateau med bænke og bålplads er inden for skråningsanlægget omkring kote 3,5 - 4,5 meter.

Frederikshavn Kommune henviser desuden til, at de af klager fremsendte billeder viser konkret gravearbejde i vandløbets skråningsanlæg, hvilket betragtes som en regulering efter vandløbsloven.

Desuden har Frederikshavn Kommune bemærket, at kommunen ikke er bekendt med anmeldelser af andre lignende forhold, og at der ikke verserer andre sammenlignelige lovliggørelsessager ved kommunen.

3. Miljø- og Fødevarerklagenævnets bemærkninger og afgørelse

3.1. Miljø- og Fødevarerklagenævnets prøvelse

Det fremgår af § 11, stk. 1, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet, at nævnet kan begrænse sin prøvelse af en afgørelse til de forhold, der er klaget over.

Det følger endvidere af § 11, stk. 2, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet, at nævnet kan begrænse sin prøvelse til de væsentligste forhold.

Påbuddet om retablering er bl.a. meddelt med hjemmel i naturbeskyttelseslovens § 73, stk. 5.

Det følger af naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 1, at afgørelser om påbud truffet efter lovens § 73, stk. 5, ikke kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Nævnet kan dog efter nævnets praksis i sådanne sager prøve, om der er tale om et ulovligt forhold. Nævnets prøvelse i forbindelse med et påbud er således begrænset til at vurdere, om der er foretaget en dispensationskrævende tilstandsændring, og om der kan meddeles dispensation hertil.^[5] Nævnet har således ikke kompetence til at tage stilling til indholdet, proportionaliteten og hensigtsmæssigheden af Frederikshavns Kommune påbud om retablering efter naturbeskyttelsesloven.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har i denne klagesag fundet anledning til at behandle følgende:

1. Tilstandsændring
2. Myndighedspassivitet
3. Dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3

3.2. Miljø- og Fødevarerklagenævnets bemærkninger

3.2.1. Ad 1) Tilstandsændring

Ifølge naturbeskyttelseslovens § 3, stk. 1, må der ikke foretages ændring i tilstanden af vandløb eller dele af vandløb, der af Miljø- og Fødevarerministeren efter indstilling fra kommunalbestyrelsen er udpeget som beskyttede.

Det fremgår af vejledningen om naturbeskyttelseslovens § 3-beskyttede naturtyper, at der ved vurderingen af om en foranstaltning kræver dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3, skal lægges vægt på foranstaltningens karakter og især den virkning, den har for området – det vil sige om foranstaltningen indebærer ændringer af området og dermed af naturtilstanden. ^[6] Vurderingen af om en foranstaltning indebærer en ændring af området skal tage udgangspunkt i det konkrete områdes forhold og naturværdier.

Det står efter lovens forarbejder og formål klart, at begrebet tilstandsændringer omfatter ændringer af vandløbs naturtilstand som følge af byggeri og anlæg på eller ved vandløbets bredder, samt anlæg eksempelvis anløbsbroer ud i vandet.

Der gælder i praksis ingen nedre grænse for hvor små anlæg, der anses for at medføre en tilstandsændring, idet påvirkningerne kan være mangecartede, bl.a. skyggevirkning, påvirkning af vandgennemstrømningen, samt påvirkning af bredzonevegetation og dyreliv. Praksis er som udgangspunkt restriktiv og omfatter selv små anlæg, anløbsbroer m.v.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet finder, at det på baggrund af billedmateriale i sagen kan lægges til grund, at det er sket en afgravning af vandløbets brink ved etablering af plateau/terrasse. Nævnet har i vurderingen lagt vægt på, at vandløbets brink ved plateauet/terrassen har et stejlt fald før det etablerede anlæg og et mere fladt forløb herefter, hvorimod den øvrige del af brinken er jævnt faldende ned mod vandløbet. Det forhold at

billedmaterialet er optaget fra den modsatte brink kan efter nævnets opfattelse ikke føre til et andet resultat, idet billedmaterialet er tilstrækkeligt til at belyse forholdet, uanset at Frederikshavn Kommune ikke fysisk har været på klagers ejendom.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder, at det ansøgte udgør en tilstandsændring af den beskyttede natur, idet etablering af et plateau/terrasse medfører en fysisk ændring af terrænet ved vandløbets brink.

Det etablerede kræver herefter dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3.

3.2.2. Ad 2) Myndighedspassivitet

Det følger af naturbeskyttelseslovens § 73, stk. 5, at tilsynsmyndigheden skal foranledige et ulovligt forhold lovliggjort, medmindre forholdet er af underordnet betydning. Pligten til søge lovliggørelse gælder uanset der kan være gået lang tid siden det ulovlige forhold blev etableret.

Der er ikke lovbestemte frister for, hvornår tilsynsmyndigheden skal have truffet afgørelse eller skal have foretaget bestemte sagsbehandlingsskridt, hverken i forhold til, hvornår tilsynsmyndigheden er blevet bekendt med et muligt ulovligt forhold, eller i forhold til, hvornår det ulovlige forhold er etableret. Det er imidlertid i praksis antaget, at forventninger, der bygger på enten myndighedspassivitet, eller at et indgreb har været upåtalte i flere år, skal tillægges betydning ved vurderingen af, om der kan pålægges fysisk lovliggørelse.

Begrebet myndighedspassivitet anvendes i de situationer, hvor tilsynsmyndigheden er bekendt med et muligt ulovligt forhold, men ikke inden for et rimeligt tidsrum har søgt forholdet lovliggjort. Ved bedømmelsen af, hvorvidt tilsynsmyndigheden har fortabt retten til at kræve fysisk lovliggørelse som følge af passivitet, må der generelt – foruden den forløbne tid – lægges vægt på, om lodsejer har haft grund til at tro, at myndighedens tavshed i forhold til en konstateret mulig ulovlighed er udtryk for en form for accept af forholdet, og om det må anses for myndighedens ansvar eller risiko, at kravet om lovliggørelse ikke er blevet rejst på et tidligere tidspunkt.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder på det foreliggende grundlag, at Frederikshavns Kommune ikke har fortabt retten til at kræve forholdet lovliggjort på grund af myndighedspassivitet. Nævnet har herved lagt vægt på, at der i sagen ikke er oplysninger, der indikerer, at kommunen har haft viden om etableringen af plateauet/terrassen, før kommunen modtog henvendelsen af 28. maj 2020. Det ændrer ikke nævnets vurdering, at kommunen efter klagers oplysninger har foretaget en opmåling af vandløbet i 2015, idet formålet her var et andet.

3.2.3. Ad 3) Dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3

Efter naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 2, kan der i særlige tilfælde meddeles dispensation fra forbuddet i § 3.

Det følger af bemærkningerne til naturbeskyttelsesloven,^[7] at der skal foreligge særlige omstændigheder, før der kan meddeles dispensation til foranstaltninger, som ændrer tilstanden i de beskyttede naturtyper, når ændringerne er væsentlige eller i strid med ønsket

om at opretholde de pågældende naturtyper som sådanne. Reglerne er udtryk for en generel samfundsmæssig interesse i at opretholde de beskyttede naturtyper.

Der skal ved vurderingen af, om der kan gives dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3, foretages en konkret vurdering af, om der gør sig sådanne særlige omstændigheder gældende, at der kan begrunde en dispensation. I den forbindelse skal der foretages en konkret afvejning af den beskyttelsesinteresse, som loven værner, over for de interesser, der ligger til grund for ansøgningen.

En væsentlig jordbrugs- eller anden almindelig økonomisk interesse er ikke i sig selv tilstrækkelig til at begrunde en dispensation. For at en tilstandsændring eventuelt kan accepteres, må der desuden være tale om et område uden særlig fredningsmæssig interesse, eller at et ansøgt indgreb har en naturforbedrende funktion. Derudover forudsættes det, at en dispensation ikke vil skabe en uheldig og uønsket præcedens for den fremtidige administration af § 3-beskyttelsen i området.

Miljø- og Fødevareklagenævnets praksis er i overensstemmelse med lovbemærkningerne restriktiv.

Spørgsmålet om, hvorvidt dispensation til en allerede gennemført tilstandsændring bør meddeles, skal som udgangspunkt behandles, som om indgrebet ikke havde fundet sted.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder, at der ikke foreligger særlige omstændigheder, der kan begrunde en dispensation til det ansøgte efter naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 2.

Ved vurderingen heraf har Miljø- og Fødevareklagenævnet lagt vægt på, at plateauet/terrassen vil medføre et væsentligt indgreb i beskyttet natur og at indgrebet ikke har en naturforbedrende funktion. Videre har nævnet lagt vægt på, at formålet med det etablerede alene har privat karakter, hvilket ikke kan begrunde en dispensation. Derudover bemærker nævnet, at etableringen kan medføre en risiko for erosion af jord ned i vandløbet.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har desuden lagt vægt på, at en dispensation vil kunne skabe en uønsket præcedensvirkning i lignende sager i strid med naturbeskyttelseslovens formål.

Det af klager anførte om, at der er etableret lignende opholdsterrasser i området, kan ikke føre til et andet resultat. Miljø- og Fødevareklagenævnet har ved vurderingen heraf lagt vægt på, at nævnet ikke er bundet af kommunens praksis, og at der med klagen ikke er indkommet oplysninger om tilsvarende sager om dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 til etablering af lignende terrasser i området.

Da der ikke kan dispenseres fra naturbeskyttelseslovens § 3 finder Miljø- og Fødevareklagenævnet, at der ikke er anledning til at vurdere det etablerede i forhold til naturbeskyttelseslovens § 16 og vandløbslovens § 17.

3.3. Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæster Frederikshavn Kommunes afgørelse af 10. juli 2020 om påbud om retablering af Bangsbo Å på [Matrikelnummer 1], beliggende [Adresse 1], 9900 Frederikshavn.

[1] Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022 om naturbeskyttelse med senere ændringer.

[2] Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

[3] Bekendtgørelse nr. 132 af 30. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Miljø- og Fødevareklagenævnet mv.

[4] Hjemmesiden tilgås via dette [link \(https://danmarksarealinformation.miljoeportal.dk/\)](https://danmarksarealinformation.miljoeportal.dk/).

[5] Se bl.a. NoMo nr. 88 om tilsyn med fredninger, klageadgang til Natur- og Miljøklagenævnet (2012).

[6] Vejledning om naturbeskyttelseslovens § 3 beskyttede naturtyper, Miljøstyrelsen, december 2019.

[7] Lovforslag nr. 70 fremsat den 24. oktober 1991, afsnit 7.

Sag:

20/09019

Dato:

11. marts 2024.

Emner:

NBL - beskyttede ...

Miljø- og Fødevareklagenævnet (<https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>) •
Nævnenes Hus • Toldboden 2 • 8800 Viborg • Tlf. nr.: 72 40 56 00 • CVR: 37795526 • mfkn@naevneneshus.dk
(<mailto:mfkn@naevneneshus.dk>)

Tilgængelighedserklæring (<https://www.was.digst.dk/mfkn-naevneneshus-dk>)